

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik raporkint reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája

Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

A hazaárulás.

Sirjatok! Ti magyar honfiak, sirjatok! A kormány eladta gyalázatos Judás pénzen a hazát, eladott mindnyájunkat, elalkudta véren szerzett alkatmányunkat. Ő bir reá kedvező feltételek nyújtása mellett derék munkas polgárokat, polgárok ezreit és tizezreit: hagyják oda a földet, amely ápol és eltakar. Kitanitják, hogy van számára hely a nagyvilágon ezen helyen kívül is, sőt épen itt nincs már számára hely.

És miért tette a kormány? Csak azért, hogy busás sápot huzzon egy emberekkel kereskedő hajós vállalatától!

Mindezt így és ilyenformán, persze csak néhány véresszáju ellenzéki képviselő mondja. Szerdán lép életbe a kivándorlási törvény. Nem volna-e kedvük a véresszájuaknak népgyűlést hívni egybe és a „felséges nép egyértelmű akarat nyilvánításának isteni szimfóniájával gátolni meg, hogy az immár törvénybe iktatott hazaárulás valósággá is váljék.“ Így irnának, ezen hangnemben beszélnének, ha levonnák a konzekvenciáját annak, amit e kérdéstről eddig összeirtak. Összebeszéltek. De a konzekvenciát levonni nem merik, mert maguk is érzik a kiinduló pont tételeinek és tehát a konzekvenciának is hamisságát.

Valóban lelkiismeretlenség téma hiányában vagy rosszul felfogott párthivatásból izgatni a kormány ellen és sorok között meggyanusítani. Holott ennél tisztább sor kevés adódott az utóbbi évek alatt

a politikai események között. Általános emberjog, hogy kiki ott kereshesse a maga boldogulása feltételeit, ahol azokat leginkább véli föltalálni. Ha már megindult az ujkori nagy népvándorlás Amerika felé és ha már azt meggátolni nem lehet: az államra az a hivatás hárul, hogy polgárait még e vándorlásban is, sőt még új hazájukban is oltalmába vegye. Teszi ezt főképp abban a reményben, hogy polgárait nem veszi el a kivándorlással végleg, hogy azok még visszatérnek, akár meggyarapodva, akár lerongyolva. Ezért kötött egy hajós vállalat szerződést, amely olcsón, gyorsan szállítja a szívünknek drága anyagot és emberségesen bánik vele.

Az ellenzék egy része ama tévhit áldozata, hogy az éber, kötelességtudó ellenzék feladata, megtámadni mindent, amit a kormány tesz. Ennek a tévhitnek az eredménye, hogy az ellenzék abban is hazaárulást lát, hogy Darányi Hohenlohe herceggel egyezsége lépett. Hangulatkeltés céljából nem nehéz ríktó színekkel hazaárulás gyanánt jelenteni ezt is a kevésbé önálló gondolkodásuk elé. Hogy a szuverén magyar állam ellenmondás és neveltségesség nélkül nem köthet véd- és dacsövetséget egy porosz főúrral! Hogy ősi földünket a kormány segítségével szedi el az idegen! Hogy egy indigéna ur jóvoltától függ, megvegye-e a magyar állam a Csorba tavat, építsenek-e utakat a Tátrába, ur legyen az állam az ország területén vagy sem!

Az ilyen abszurdumok sajtó útján való terjesztése mindenesetre kitünően alkalmas arra, hogy az osztrák fenhatóság alatti helyzetünkről odakint táplált véleményeknek kellő tápot adjon. Hogyne hinnék el, mikor mink magunk mondjuk. Kérdjük az elfogulatlan harmadikat: ki tesz nagyobb szolgálatot a két fél közül az országnak? Az-e, aki törvény hiján békés uton akár egyezségileg veszi elejét annak, hogy itt idegen tetemes földterületet vásároljon? Vagy az-e, aki a tényállás tudatos elferdítésével alkotmányszegéssel vádolja a kormányt és államiségunkat kompromittáló híreket terjeszt oly hangosan, hogy a külföld is meghallja?

Szó sincs róla, a kormányzó hatalom kezébe van letéve a salus reipublicae fölötti örökös feladata általában; e feladat megoldásában radikálisabb eszközökhöz is folyamodhatik, mint aminő az egyezkedés. Párisból és Franciaországból kitiltottak egy idegen hirlapíró, aki a francia államérdek ellen a maga nemzete érdekében próbálta a lapok hasábjain rabulisztikával a maga álláspontjának megnyerni az olvasóközönséget. A mód azonban nem oly fontos, mint az eredmény. Ezuttal a magyar kormány a mód tekintetében udvariasabb volt a franciánál, eredmény tekintetében: mindketten megóvták az államérdeket.

A mi pedig a szuverénitás csorbáját illeti, úgy vélem, épen azok vannak igen kicsinylő vélelemmel a nemzetszuverénitásról, akik azt

Dr. Heiszler J.

ORVOSTUDOR VIZGYÓGYINTÉZETE

~ SZABADKÁN, Mária-Terézia-park ut. ~

Telefon szám 211 Telefon szám 211

Gyógymódok: vizcura, massage, szénsavas fürdők (nauhelmi) orvosi-torna és villanyozás.

Javalva: Álmatlanság-, főfájás-, szédülésnél; ideges-
ség- és idegfájdalmaknál. Emésztési zavaroknál, főképen székrekedésnél. Rheumánál. Szénsavas fürdők (nauheimi) kitünő hatású a szív és veredény betegségeinél

hiszik, hogy ez az egyezkedés ártott annak.

És ha egy Eötvös Károly eme két ügy kapcsán azt írja, hogy a mi „kormányzatunk buta mint a föld. Vakon, léhán, könnyelműen pusztítja a magyart“, mit irjanak akkor a kisebbek?

Avagy a vajda ezuttal összetévesztette a publicista mesterség komolyságát a kávéházi causeur könnyelmű nagyképűsködésével? A többiektől sajnos, már megszoktuk ez a modort.

A közös miniszteri tanácskozások. Bécsből jelentik, hogy a közös miniszteri tanácskozások eredménytelenül végződtek. A jelentés szerint az osztrák és a magyar pénzügyminiszter teljesen azonos álláspontra helyezkedett. S az ő ellentállásukon meg is törött a hadügyminiszter és Spaun tengernagy minden iparkodása: nem bírtak megegyezni. A két pénzügyminiszter legkivált az új ágyukra követelt harminc millió koronás tétel ellen foglalt állást, hivatkozott arra, hogy ezt a súlyos új terhet egyik állam háztartása sem bírja el s hangsúlyozta, hogy más, sokkal szükségesebb kiadásokra való tekintettel is az új ágyuk beszerzésénél lassabb tempó kívánatos. A hadügyminiszter nem engedett s a jövő vasárnap újból találkoznak a miniszterek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól

Az ülést háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg Percel Dezső. A jegyzőkönyv hitelesítése után jelentette, hogy Nessi Pál a hus megdrágítása ügyében jelentett be sürgős interpellációt.

Ezután a vármegyei alkalmazottak fizetésrendezése következett a napirenden.

Haydin Imre: Elfogadja a javaslatot, noha van benne néhány pont, amely kifogásolható. Így hiába dolgozik az alispán akármeddig is, ha elévülhetlen érdemeket szerez is, mindig ugyanabban a fizetési osztályban maradt. Szólv is szerette volna, ha a szolgabírák és aljegyzők nem választás útján, hanem automatice jutnának a magasabb fizetési osztályba. A javaslatot elfogadja.

Szederkényi Nándor: Hozzájárul a törvényjavaslathoz. Az a pénz, amit az állam a tisztviselők fizetésének javítására fordít, az országban marad s megérdemelt szolgálatokat jutalmaz. Sürgeti azután az adóreformot.

Báró Kaas Ivor: Adóemelés lesz abból.

Szederkényi Nándor: Sajnos, ez igen valószínű. De lehetetlen, hogy adóemeléssel megrészkedjék előállani a kormány. A mi kötelességünk, hogy meggátoljuk ezt. Áttér azután a fizetési javaslat bírálatára.

Gróf Batthyányi Tivadar: Nem akar hosszasan beszélni, Egy fontos kérdést akar a miniszterelnökhöz intézni. Miután a javaslat bizottsági tárgyalása alkalmával az az indítvány merült fel, hogy a kisebb megyéket megszüntetik és összpontosítják azokat. A miniszterelnök ugyan a lapok szerint úgy nyilatkozott, hogy nem kívánja a mai rend-

szert megbolygatni. Miután több kisebb megyében — így Pozsonyban is — nagy emiatt az aggodalom, arra kéri a miniszterelnököt: nyilatkozzék ebben az irányban. Szóvá teszi, hogy a kiadások folyton emelkednek. Azok a javaslatok, melyeket a kormány tárgyalatni akar, mind terheket jelentenek. A tisztviselők fizetésrendezése, civillista csupa néhez áldozat. Jöndulatába ajánlja a miniszterelnöknek a körorvosokat. Buzátnak a napokban tartott beszédére reflektálva, a kis existenciák közé sorozza a „kisebb tisztviselőket, a kiknek a helyzete a legkeservebb. Az ezekről való lelkiismeretes gondolkodást sürgeti. Szükségesnek tartja a fogyasztási adóknak a községekre való átruházását. Bár nem olyan optimista, mint Kornfeld Zsigmond, de ő is gazdasági fellendülést tapasztal. Nessi Pál *Sághi Gyula Darányi, Polonyi Géza és Holló Lajos* beszélnek még a javaslathoz.

Tisza István miniszterelnök válaszol ezután a felszólalóknak. A körorvosok helyzetének javítása ez idő szerint nem lehetséges, hanem a városok anyagi hasznait kell emelni, hogy ennek következtében tisztviselőiket jobban fizethessék.

Tisza válasza után *Szederkényi* terjesztette be sürgős interpellációját az olasz borvám ügyében.

HIREK.

— **Királyi kitiüntetés.** Ő Felsőge elrendelte, hogy *Polyár* Rezső helybeli 6. honvédegyalozredbeli I. osztályu századosnak különösen buzgó és sikeres csapatszolgálatáért a legfelső megelégedés kifejezése tudtul adásuk.

— **Egyházmegyei hírek.** *Posch* Lajos káplán Bács-Földváról Magyar-Kanizsára, *Kozák* József Magyar Kanizsáról Szent-Tamásra, *Czeiner* Ferencz B.-Szent-Tamásról Solt-Vadkertre kápláni minőségben áthelyeztettek.

— **A Zombori Ügyvéd-Egylet** tegnap tartotta választó közgyűlését. A tisztikar választásának eredménye a következő: elnök: Vértesi Károly, alelnök: dr. Lallosevits János, titkár: dr. Pataj Sándor, pénztáros: dr. Buják József. Választmány: dr. Bruck Ármín dr. Bugarszky Szilárd, Diener János, dr. Jovánovits József, dr. Guttman Zsigmond, dr. Mayer Nándor, Pribil Ernő.

— **Az új szabályrendelet.** A városi tanács holnap Schmausz Endre főispán elnökelete alatt ülést tart az áprilisi közgyűlés előkészítésére. Ezen ülésen kerül tárgyalás alá az új szinügyi szabályrendeletre vonatkozó ismeretes miniszteri leirat is, minck alapján még az *áprilisi közgyűlésnek* módjában lesz az új szabályrendelet tervezetét megfelelően módosítani

— **A községi jegyzők magánmunkálai** képezték a most lefolyt országos ügyvédi kamarai értekezlet összehívásának egyik legfőbb indító okát. Ugy a jogkereső közönség, mint az ügyvédek érdekében e munkálatok szabályozása halaszthatatlan szükségességű. Ügyvédi kamaránk nagyképzetségű titkára, dr. *Révész* Ernő is élénk részt vett ezen ügy tárgyalásában és az miniszterelnök, valamint az igazságügyminiszterhez terjesztendő memorandum kidolgozására tegnap kiküldött tizenkettes bizottságba is beválasztott. Itt említjük meg, hogy a helybeli kamara évi

jelentése, amelyet szintén dr. *Révész* dolgozott ki, jogász körökben élénk feltűnést keltett és annak egy részét a fővárosi „Ügyvédek Lapja“ is közölte.

— **A bajmoki iskolák államosítása.** Bajmók község képviselő testülete elhatározta, hogy az érseki fenhatóság alatt álló községi elemi iskolák államosítását fogja kérni. Eme határozathoz a vármegye törvényhatósága is hozzájárult valamint ahhoz is, hogy az államosításig a tanulók korpótlékaihoz állami segélyt kérelmezzenek.

— **Halálozások.** Vettük a következő gyászjelentést: *Piukovich György* nyugalmazott városi tanító a maga, valamint egyetlen fia *Piukovich Márk* és neje szül. *Krizán Anasztázia* és gyermekei *Félix, Gábor* és *Ilona*, nemkülönben nevelt leánya *Kulics Magdolna* és nagyszámu rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti forrón szeretett és felejtethetlen nejeének illetve anyának, nagyanyának és nevelőanyának *Piukovich Györgyné* sz. *Czrnkovits Paulinának* f. hó 15-én esti 10 $\frac{1}{2}$ órakor életének 59, boldog házasságának 43-ik évében hosszas szenvedés és a haladók szentségének ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. Az elhunytat siratják még testvérbátyja *Crnkovits Kázmér* gyermekeivel, testvérhuga *Gyukits Verona* férjével és gyermekeivel, ugyszintén számos rokonai és barátai. A megboldogult lelke üdvéért az engesztelő szent miseáldozat f. hó 18-án délelőtt $\frac{1}{2}$ 9 órakor fog a Szent Teréz egyházban az Urnak bemutatatni. A megboldogult hült teteme folyó hó 17-én délután 4 órakor fog az ugynevezett bajai temetőben levő családi sorboltba örök nyugalomra tételni Szabadkán, 1904. évi ápr. hó 16. Legyen neki oly könnyű a föld, mint a milyen nehéz övének bánata! — *Schreiber Gyula* fakereskedő tegnap 68 éves korában hirtelen elhunyt. Ma délután temették nagy részvét mellett.

— **Sikertelen árlejtés.** Tegnap délelőtt tartották meg a város gazdasági ügyosztályában az árlejtést az építendő csendőrlaktanyák munkálataira. Az összes építmények költségelőirányzata 45.000 korona a tegnapi árlejtésen azonban a legelőnyösebb ajánlatok összege az előirányzottat 6000 koronával felülmulta. Ennélfogva a tanács legközelebb újabb árlejtést hirdet a munkálatokra.

— **Az iparosok és kereskedők nyugdíj ügye.** Szépen halad előre az a mozgalom, mely a szegedi kereskedelmi és iparkamarai kerület iparosai és kereskedői számára nyugdíjintézet létesítését tűzte ki főadatul. A taggyűjtés munkája erősen folyik. Szegeden e hó 7-én alakult meg a nagyobb szervezőbizottság. Hódmezővásárhelyen, Baján, Szentesen, Ó-Kanizsán és a kerülethez tartozó több városban és községben szintén működnek már a helyi bizottságok. Tegnap *Bezdanban* volt ez ügyben nagy értekezlet, a legközelebbi vasárnapokon Ó-Becsén, Futakon, és Ujvidéken lesznek gyűlések,

— **Az építő munkások sztrájkja** még mindig tart. A sztrájkolók tegnap délelőtt is gyűléseztek a sztrájkanyagán és kitartó küzdelmet fogadtak követelményeik mellett. A további magatartásra nézve az összyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el: I. Tiltakozik a gyűlés a munkaadók ama válasza, illetve kijelentése ellen, hogy inkább a külföldi munkásoknak fizetnek kétszeresen

annyt, de nekünk helybelieknek, mégsem adják meg szerény követelésünket. II. Tiltakozik a gyűlés a főkapitány azon kijentése ellen, hogy ő ebben a munkaadókat támogatni fogja. — III. Tiltakozik a gyűlés a főkapitány ama kijentése ellen is, hogy 8 napon túl a nem helybeli illetőségeket eltoloncoltatja és a helybelieket munkakeresésre kényszeríti, — minélfogva sztrájkunkat nem tekinti jogosultnak. IV. A gyűlés magáévá teszi az országban fennálló 65 város 10 órai munkaidejét és ebből engedni nem hajlandó és ha kell, hetekig, sőt végsőkig kitart küzdelmében, mely jogos és méltányos. V. Ha a munkaadók a főkapitány segítségével sztrájk törököt hozatnak, akkor utasítsa a gyűlés a mozgalmi bizottságot, hogy tegye meg a felsőbb fórumnál a kellő lépéseket, — hivatkozással arra a miniszteri rendeletre, mely nyíltan kimondja a sztrájk jogosultságát, tehát sztrájk törököt nem szabad közvetíteni, illetve a főkapitánynak a miniszteri rendelet alapján minket sztrájkolókat is kötelessége megvédeni, nemcsak a munkaadókat. — *Baján az építőiparosok* vasárnap szintén sztrájkba léptek. Négy száz kőmives és 85 ácssegéd mondta ki vasárnap a bérharcot. 34 fillér óradíjat és tíz órai munkaidőt követelnek. Az ács mesterek az összes munkákat beszüntették, nem foglalkoztatnak senkit.

— **A vidéki kereskedők jogai.** Szabadka kereskedőit is bizonyára érdekelni fogja az a miniszteri rendelet, mely ma érkezett a városhoz és az ipartestülethez. A rendeletet a kereskedelmi miniszter bocsátotta ki s abban körvonalazza azokat a jogokat, amelyeknek határában belül különböző ipari cikkeket igazolvány nélkül árusíthatnak. A jelentős leirat szószerinti szövegében a következő: »Fölterjesztésére értesitem, hogy a szatócsok és vegyeskereskedők erre szóló iparigazolványok alapján jogosítva vannak mindennemű, tehát nemcsak a nép elsőrendű szükségleti tárgyait képező iparcikkek elárúsítására oly helyeken, ahol az illető iparcikkek kizárólagos elárúsításával foglalkozó szakmabeli kereskedő vagy ily cikkek kizárólagos elárúsításával foglalkozó iparos nincsen. Ehez képest tehát, amennyiben kész cipő-, kalap- és kész férfiöltöny-kereskedők nincsenek, a szatócsok és vegyeskereskedők az említett iparcikkeket külön iparigazolvány nélkül is elárúsíthatják. A kész cipők és csizmák a képesítéshez kötött mesterségek közé nem tartozván, arra igazolványt akárki, tehát szatócs és vegyeskereskedő is szerezhethet és ennélfogva a cím által fölvetett azon kérdés, hogy egyes szatócsok, illetve vegyeskereskedők mi czímen kaptak kész cipők és csizmák elárúsítására iparigazolványt, tárgytalan. Budapest, 1904. márczius 29. Serényi Béla gróf, államtitkár.« A miniszter rendelete abból a szempontból is fontos, hogy tisztázza az eszméket és a meglevő állapotot véglegesen rendezze s a mellett még sem élesíti ki az iparosok és kereskedők közti konkurrencziát.

— **Negyedik vonat.** A bajai kereskedelmi csarnok felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a baja—szabadkai vasuti vonalon egy negyedik vonatpárt rendszeresítsenek oly módon, hogy az az új gyorsvonattal Szabadkán csatlakozást nyerjen. A menetrend úgy volna megállapítandó, hogy az új vonat Szabadkáról délelőtt 10

órákor indulna és déli 12 órákor érkeznek Bajára. Bajáról fél 3 órákor indulna és délután 5 órákor érkeznek Szabadkára.

— **Névmagyarosítások.** Kiskoru *Szanzer* István bácskulpi lakos »Szemző«-re, *Koblerausch* János bajai lakos, valamint kk. János Lajos, Mária, Katalin, Margit, Sándor és Dezső gyermekei »Kádas«-ra.

— **Magyar vegyvizsgáló állomások.** A kereskedelemügyi miniszter a szegedi kereskedelmi és iparkamarához intézett leiratában azon sajnós tapasztalását közli, hogy a hazai iparvállalatok és a közönség részéről azok, akiknek vegyelemzésre van szükségük, a nagy költséggel fönntartott, teljesen megbízható magyar vegyvizsgáló állomásokat nem veszik igénybe, hanem külföldre fordulnak. E körülményt jórészt annak tulajdonítva, hogy az érdekeltek nem ismerik a magyar vegyvizsgáló állomásokat, közli ezek jegyzékét, mely a következő: 1) Kaposvár rendezett tanácsú város, városi vegyész laboratoriuma vezetője: Scholz Lajos. 2) Szeged város törvényhatósága által létesített, törvényhatósági vegyvizsgáló laboratórium vezetője: Csonka Ferencz, 3) Szilágyi Gyula (Budapest VI. Desseffy u. 10 sz.) kir. kereskedelmi és váltótörvényszéki és állami rendőrségi hites vegyész, vegyvizsgáló laboratoriuma. 4) Skoff Ferencz pécsi lakos, tanár, laboratoriuma 5) dr. Szilasi Jakab és Bernauer Zsigmond kir. kereskedelmi és váltótörvényszéki hites vegyészek (Budapest, VII. Kerepesi út 32 sz.) laboratoriuma. 6) dr. Telbisz János kir. kereskedelmi és váltótörvényszéki hites vegyész (Budapest, VII. Desseffy-utca 45. sz.) laboratoriuma. 7) Neumann Zsigmond kir. kereskedelmi és váltótörvényszéki vegyész (Budapest, V. Vécsey u. 5. sz.) laboratoriuma.

— **Véres verekedés.** Egész életében meg fogja emlegetni Szántó Mihály II. körilegény a tegnapi napot, a mikor egyik korcsmában egy kis parázs verekedést rendezett. Dühös virtuskodása hevében rozsdás bicskájával úgy találta mellbe Farkas István nevű ellenfelét, hogy alig fog életben maradni. A hős-ködő legény egyelőre a rendőrség foglya.

— **Tűzeset.** Ma délelőtt a VII. körből jeleztek tüzet. Az Erdő-utcában a régi zsidó templom mellett levő emeletes ház mennyezete gyulladt ki. Tűzoltóink a helyszínre kivonulva azonnal munkába fogtak és a tüzet néhány pillanat alatt elfojtották. A kár jelentéktelen.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Schreiber Gyula 68 éves, Urbán Dezső 13 év, Kopnovits Péter 16 év, Mamuzsics József 2 hó Lebovics Illés 65 év, Francziskovits Pál 12 hó, Hoffer Teréz 3 év, Hencz Károly 2 hó Vlaovics Márk 8 nap, Haymási Mária 2 hó. Eljegyzés: Kiss Dániel Füredi Francziskával. Kosity István Alexity Máriával, Palásty József Molnár Ilonával. Házasság: Kiss Erős Gergely Csepella Juliával, Bacslia Balázs Pility Évával, Kovács Birkás József Alács Terézzel, Bagó István mozdonyvezető Vennel Idával.

SZINÉSZET.

Szerb színészet.

Folyó hó 16-án vagyis szombaton színre került a »Neispisan list« (Fehér lap). Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Wollzogen, szerbre fordította Markovics Milka. Nem vagyunk szigorúak a kritikában, de kénytelenek va-

gyunk kijelenteni, hogy ez a darab gyöngemunka. Csodáljuk a szerb színügyi bizottságtól, hogy annyi jeles modern irodalmi termék mellett ilyesmivel traktálják a publikumot. A bizottságot mindenesetre az író jóhangzása s ismert neve vezette félre. A darab tartalma az, hogy a fiatal feleség és a kissé idősb férj valami jégér miatt összevesznek, egymásra haragszanak, de végre is a rokonnok közbenjárása folytán egymással kibékülnek. A színészek jobb ügyhöz íméltó buzgalommal játszottak, különösen Markovicsnéde a darabot nem menthették meg a bukástól.

Április 17-én vagyis vasárnap délután került „Kraljević Marko i arapin“ (Kralyevics Marko és a szerecsen) történeti korrajz öt felvonásban dalokkal és tánccal. Irta: Milykovic, zenéjét szerző Gaal Ferenc közkeveltségű zeneszerzőnk. — Kralyevics Markot Dusanovics játszotta, — a szerecsent pedig Ruzsics alakította kiváló precizitással. Török császár volt Lukics. Török vezérek, basák és harcosok, hárembeli hölgyek, tündérek sűrűn váltakoztak az egyes jelenetekben és különösen a fiatalság sokat tapsolt Kralyevics Markonak. — A darab zenéje kitűnő, valóban szerzőjére vall.

Ugyanaznap este színre került »Naši seljani« (a falusiak), eredeti szerb énekes népszínmű három felvonásban. Irta Popovics Döme, zenéjét szerző dr. Pacsu, városunk szülötte, zágrábi orvos. — Erről a darabról csak szépet mondhatunk. Tartalma egyszerű: a népszínművek rendes tartalma, szerelmi jelenetekkel, dallal és tánccal, de mindez annyira tetszett a közönségnek, hogy ki nem fogytak a tapsokból. Különösen tetszett Jurisics szép tenorhangjával. Ügyesség volt a rendezőségtől, hogy a dudát is színpadra hozták, a mi a szerb multságoknak elmaradhatatlan specialitása. Ismételve felkérjük a szerb színügyi bizottságot arra, hogy ne csak vasárnap adassanak népszínműveket, hanem hétköznapon is pl. csütörtökön vagy szombaton. A ház zsufolásig telve volt, úgy hogy nem lehetett helyet kapni. — 18-án színre kerül: »Takoje moralo bit« (Ugy kellett lennie). Szerb eredeti dráma. **B.**

A hét műsora:

Kedden szünet.

Szerda: *Doktor ur.* Vigjáték.

Csütörtökön: *Narciss.* Dráma. Irta: Brachvogel.

Szombaton: I. *Szemberiai fejedelem.* Történelmi kép 1 felv. Irta: Nusic. II. *Az utolsó ideal.* Irta: Novakovic Izidor, zombori kereskedelmi iskolai tanár. III. *A szerecsen és az emberek* vigjáték 1 felv. Irta: Vukicsevics Ilija. — Felvonások között hangverseny.

Vasárnap d. u.: *Hajduk Velyko.* Történeti dráma. Irta: Dragasevics. Mérsékelt helyárrakkal. Este: *Szakajtó és ködmön.* Népszínmű. Ista: Okrugity Ilija.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Rágalmazó ügyvéd.

E címen irtuk meg a járásbiróság tárgyalása alkalmával, hogy dr. Szörényi Lipót budapesti ügyvédet és sógorát Dubs Mártont szabadkai büntető járásbiróság 100—100 kor. pénzbüntetésre ítélte rágalmazás miatt. Dr. Szörényi Lipót és sógora ugyanis azt állították Schön Ödönről, a bajai vattagyár igazgatójáról és dr. Lemberger Ármin ügyvédről

a bírósághoz intézett beadványaikban, hogy loptak, sikkasztottak.

A törvényszék mint felelbiteli bíróság most utasította a járásbíróságot, hogy hozzon újabb érdemleges határozatot, miután a helybeli törvényszék mint kereskedelmi bíróság fegyelmi vizsgálatot folytat a bajai vattagyár igazgatósága ellen és miután Szörényi azt is állította, hogy sértettek a gyár könyveit meghamisították és hamis mérleget készítettek. A jelen bünper tehát az iratok beszerzéséig felfüggesztődik.

A tárgyalás nem szükködött érdekes részletekben. Különösen Szörényi 3/4 órás beszéde volt érdekes. Beszédében dr. Lembergert és Schönt ismételt sikkasztóknak nevezte, amiért végül elnöki rendreutasításban részesült.

El vagyok készülve, ugymond, arra, hogy az a gyár engem tönkretesz. Ez volna az én tragédiám. De ha a tek. bíróság engem ebben a rágalmazásban bünösnek mond ki, az a tek. bíróság operettje volna. Az anyagi tönk szélén állok és bizony nem tellik olyan „funkelnagel-neu“ szalónkabátra, aminőben a sértett ügyvéd úr itt diszeleg.

Dr. Fischer ügyvéd ur, a sértettek képviselője becsatolta az iratokhoz egy hozzá évekkal ezelőtt irt magánlevelemet. Hát arra el lehet készülni az ember, hogy az ismeretlen utcák kutyái vagy a szomszéd kutyája is megugassák, de arra nem, hogy a saját kutyájá harapja meg. Már pedig Fischer Jákó nekem éveken át bizalmas emberem volt.

Érdeklődéssel nézünk a jelen bünper és tehát a törvényszék mint kereskedelmi bíróság előtt folyó per befejezése elé.

Betörő alkalmazott.

Barta Györgyné, aki sertészetődi minőségben volt Bakos Ferenc kishegyesi lakosnál alkalmazásban, több ízben megkísérelt egyet-mást eltulajdonítani gazdájától. Hogy azonban ismételt nem sikerültek tervei, álkulcsot csináltatott és azzal mult év október 30-án behatolt a szobába, ahol a szekrényből 2 kor. 30 fillért ellopott. Tettét azonban észrevették, mire ő a lopott pénzt a szekrény alá, a kulcsokat pedig a kutba dobta. A vizsgálat során úgy a pénzt, mint a kulcsokat a megjelölt helyeken megtalálták. A mai tárgyaláson vádlott mindent tagadott, azzal védekezve, hogy annak idején a rendőrök veréssel kényszerítették a vallomástételre. A törvényszék azonban a bizonyítékok által beigazoltak látva a bünselekményt, a ragados kezű cselédet hat hónapi börtönbüntetésre ítélte.

A vigyázatlan kocsis.

Hegedüs György kocsis mult év október 28-án a Sztantics-féle gőzmalom előtt elütötte kocsijával Szuvajcsics Mátét, akin a kerekek keresztül mentek és arcán és mellén sérüléseket ejtettek. A kir. törvényszék a mai tárgyaláson annak tekintetbevételével, hogy a sérült részben oka volt a balesetnek, vádlottat gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségében mondotta ki bünösnek és ezért 40 kor. fő és 10 kor. mellékbüntetésre ítélte.

A meglopott csődtömeg.

Steiger Krizsán János lopás és sikkasztásért többször büntetett egyén mult év október végén a Bátori Jenő féle csődtömegből egy 100 kor. értékű ponyvát lopott, a melyet, szorult anyagi helyzetét hozván fel-

okul, potom 8 koronáért eladott Puzsits Lázárnak. A kir. törvényszék mindkettőjüket, vád alá helyezte. A Szerdahelyi Sándor elnöklete alatt ma megtartot fő tárgyaláson Puzsits jóhiszeműsége beigazolást nyervén az orgazdaság vádjá alól felmentetett, Steiger Krizsán János azonban lopás büntette miatt hat hónapi börtönrre ítéltetett.

Főtárgyalás a szóntai zavargások ügyében.

A szóntai szocialis zavargások ügyében a főtárgyalás f. hó 26-án lesz a zombori kir. törvényszéknél megtartva Gozdsu Elek törv. elnök vezetése mellett. A tárgyalás érdeknek ígérkezik már a terheltek nagy számával fogva is. A közvádat Lincinger Gyula kir. alügyész képviseli, míg a védelmet Paul Kálmán ügyvéd teljesíti.

Bevált védekezés.

Góliát Julianna ellen mintegy másfél év előtt végrehajtást vezettek, amely alkalommal 78 koronára becsült ruhaneműek lettek lefoglalva. Most másfél év múlva, mikor az ingókat árverezni akarták, azok nem voltak található. Az ügy tehát át lett téve a büntető bírósághoz. Az első bíróság vádlottat bünösnek mondotta ki, azonban a kir. törvényszék felelbiteli büntető tanácsa ama védekezést, hogy másfél év alatt a ruhaneműek tönkrementek és elkallódtak elfogadta és vádlottat felmentette. Az indokolás valóban meglepő és bizonyára a védekező ma sem hitte, hogy védekezése ilyen sikerrel fog járnai.

LEGUJABB.

A német császár korfui utazása.

Párisból jelenti egy távirat: A Havas-ügyenökség jelenti Athénból tegnapi kelettel: Az utolsó pillanatban lemondták Vilmos császár korfui látogatásás. A fogadtatásra való előkészületeket beszüntették.

Miniszterek a királynál.

Ő Felsége vasárnap délelőtt hosszabb külön kihallgatáson fogadta Burián báró közös pénzügyminisztert és Tisza István gróf miniszterelnököt. A miniszterelnök az este érkezett vissza fővárosba.

A spanyol miniszterelnök felépült.

Maura spanyol miniszterelnök, aki ellen a napokban merényletet követtek el, már teljesen felépült és ma a kataloniai intézetben beszédet mondott.

A háboru.

A vezérkar azt jelenti, hogy a Jalu-folyón minden csendes A helyzet nem változott. 16-án éjjel 300 kozák szállotta meg Szöncsögöt. Azt híresztelik, hogy ezt az előőrsöt 5090 orosz követi, hogy a japánokat elvonják a Jalutól. E híresztelés nem sok hitelt érdemel, mert az oroszokat a japánok partraszállása elvághatná a főerőtől.

A Daily Chronicle jelenti Sanghaikvanból tegnapi kelettel: Csifuból Niucsvangba érkezett gőzös azt jelenti, hogy 26 hajóból álló japán hajórajt látott száz szalítóhajóval Port-Arturtól északra, a Csili-öbölben. A flotta északi irányban hajózott és azt hiszik, hogy célja a Niucsvangtól délkeletre levő Kaicsu.

KÖZGAZDASÁG.

Helyi gabonaárak.

Igen lanya irányzat következtében gyenge vételkedv valamint kínálat sem mutatkozott s így csekély mennyiség buza 750—60 korona tengeri 4.90—5 koronás árban került forgalomba.

Alig említésre méltó rozst 5.80—90 zabot 4.70, árpa 5.10—20 koronáért vásárolták 50 kgramonként.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonaterménykereskedő cég tudósítása.

— Április 15. —

Kevés kínálat és gyenge vételkedv mellett elkelt 10.000 métermázsa buza néhány fillérrel olcsóbb áron.

A határidő-üzlet.

A határidő üzlet mérsékelt forgalom mellett szilárd irányzattal zárult.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	775—773	785—86
Buza máj. 1904	783—782	782—83
Buza okt.	779—780	778—79
Rozs apr.-re	624—623	625—26
Rozs okt.-re	—	—
Rozs áprilisra	648—647	646—47
Zab okt.-re	519—516	517—18
Zab	—	—
Zab október	547—546	546—47
Tengeri máj.	511—510	510—11
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. jul. 1904	524—523	523—24
Repcse	—	—
repcse aug.	10.90—11.00	—

2231/1904. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bacslia Julia férj. Magosi Rókusné szabadkai lakosnő önkéntes árverési ügyében a szabadkai kir. tszék területén lévő, Bajmok községben s annak határában fekvő bajmoki 3114. sz. betétben A † 4778/1. b. hrsz. a. foglalt 205 □ öl területű nádas, a 8779/2. c. hrsz. a. foglalt 55 □ öl területű rét és a 8780/1. c. hrsz. a. foglalt 1048 □ öl területű szántóra 250 koronában ezennel megállapított egyezségi kikiáltási árban, továbbá a bajmoki 2387. sz. betétben A l. 1497. hrsz. a. foglalt házra 139 □ öl területű udvartelekekkel és az 1498. hrsz. a. foglalt 106 □ öl területű kertre az árverést 806 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte s a fennebb megjelölt ingatlan az 1904. évi május hó 14. napján d. e. 9 órakor ezen kir. tszék mint tkvi hatóság árverési szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 111 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadka, 1904. évi február hó 27-én.

Dr. Costán,

kir. törvényszéki bíró.

5358/1904. P. sz.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék, mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a Kunbaja község határában levő urbéri birtokok tagosítása végett a tényleges birtokosoknak az 1836. X. és az 1871. LIII. t.-c. értelmében leendő megszavaztatása céljából határnapul 1904. évi május hó 13-ik napjának d. e. 10 órája Kunbaja községhezához tüzetik ki, annak megállapítása végett, hogy a birtokok birtok szerinti többsége kívánja-e a tagosítást?

A nem szavazók a tagosítást kívánokhoz számíttatnak.

A szavazási lajstrom összeállítása a kiküldött bíró által 1904. évi május hó 9-ik napján d. e. 8 órakor fog megkezdetni.

Szabadkán a kir. törvényszék mint urbéri bíróságnak 1904. évi április hó 13-ikán tartott üléséből.

Tormay jegyző.